

Det kan vi som samfund ikke være bekendt. Hvis vi som samfund vil bruge 18,5 mia. kr. på at rette jernbaneskinner ud, har vi også pligt til at sørge for, at de mennesker, som bliver berørt af det, ikke skal have ødelagt deres økonomi, deres private opsparinger osv. Det kommer til at koste nogle penge – bevares – men det skal indgå i Folketingets overvejelser forud for hvert eneste anlægsprojekt, om man er parat til at betale den pris. Det skal ikke være borgeren, der betaler prisen; det må være dem, som ønsker nye motorveje, nye jernbanestrækninger og andre store offentlige anlæg.

Tredje næstformand (Margrete Auken):
Ordføreren for forslagsstillerne til beslutningsforslag nr. B 143.

Erik Jacobsen (V):

Tak til ministeren for redegørelsen, som trods alt indeholdt nogle positive elementer. Også en tak til langt de fleste ordførere, som var positive. Hr. Kim Behnkes forslag om at lade Trafikudvalget komme med en beretning lyder umiddelbart meget interessant.

Disse to beslutningsforslag, som vi har haft til forhandling og således behandlet under ét, har begge til formål at sikre borgerne en bedre retsstilling og i endnu højere grad i forbindelse med værdiforringelse ved ekspropriation af huse, anlæg af veje, ændrede adgangsforhold til og fra ejendomme, som er blevet drastisk forringet. Nogle af landets ypperste juridiske eksperter har også vurderet, at vejlovens § 69 er i direkte konflikt og modstrid med grundloven. Også det er et klart signal om, at det nu haster med at få gennemført en revision af lovgivningen på hele dette område.

Det gælder i forbindelse med de store anlægsarbejder, som staten har foretaget i de seneste år, og som nu nærmer sig sin afslutning. Jeg tænker her på de store motorveje, brobyggerier og nu anlægsarbejdet ved Kastrup Lufthavn, herunder de tilstødende vejanlæg.

Og det gælder i forbindelse med ekspropriation af hus og jord samt gener ved at have en motorvej klos op ad en bygning eller ved at bo i nærheden af en højspændingsledning, hvor det også er fastslået, at støj fra ledninger og veje kan give stress og søvnbesvær.

Og der er andre tilfælde, f.eks. ude på landet, hvor kørselsforholdene til og fra ejendomme er blevet drastisk forringet, eller hvad værre er, der findes tilfælde, hvor staten har planlagt

anlægsarbejder, som aldrig er blevet udført, men hvor ejendommene er faldet drastisk i værdi og blevet direkte usælgelige, idet man aldrig har kunnet få at vide, om anlægget ad åre bliver udført.

I disse tilfælde har staten ikke ydet nogen form for erstatning. Ved erstatningsbeløbets størrelse er de implicerede i mange tilfælde kommet i alvorlige økonomiske vanskeligheder, idet erstatningsbeløbet langtfra har opvejet de gener, som staten har påført disse mennesker.

Det har således vist sig, at ekspropriationsreglernes bestemmelser ikke mere er tidssvarende og dermed trænger til en revision, hvor de skadelidte kommer mere i fokus.

I Trafikudvalget har vi haft deputationer fra hele landet, som har kunnet berette om tilfælde og uretfærdigheder, som er helt utilstedelige. Vi har ikke haft mulighed for at hjælpe disse mennesker, som er kommet i klemme i systemet, da lovgivningen ikke har åbnet mulighed derfor, og idet vi har kunnet konstatere, at taksationskommissionen, som har behandlet de pågældende sager, har bevæget sig inden for lovgivningens rammer.

Jeg kan også nævne, at der står i regelsættet, at når den erstatningsberettigede under sagens behandling har haft en advokat eller anden bistand, er det ekspropriationskommissionen, der afgør, om denne juridiske bistand, som den skadelidte har ønsket, har været nødvendig. Det er altså de samme mennesker, som har taget stilling til erstatningsbeløbets størrelse, som skal behandle den pågældende sag. Det må enhver kunne se ikke er særlig heldigt.

Jeg vil heller ikke afvise, at der kan være tilfælde, hvor ejendommen navnlig i forbindelse med vejanlæg har fået bedre til- og frakørselsforhold, og at vi her nok skal ind og se på, om ejendomsvurderingen skal reguleres efter de faktiske forhold. Jeg er også bekendt med, at ministeren har nedsat et udvalg, men jeg føler ikke, at vi kan vente, til dette udvalg ad åre måske bliver færdig med sit arbejde, hvorefter vi så skal tage stilling til den rapport, som dette udvalg fremkommer med. Til den tid kan de skadelidte for længst være ruineret rent økonomisk.

Jeg skal i øvrigt henvise til forslagenes bemærkninger og ser frem til en hurtig og positiv behandling under det kommende udvalgsarbejde.